

הכונס פרק ששי בבא קמא

נו.

עין משפט
נר מצוה

יד א ב ג מ"י פ"ד
מהלכות נ"מ ה"י די
סמך עשין סט טו"ש ח"מ
ס' חס ספ"ק יא:
בז ד מ"י שם טו"ש שם
ספ"ק טו:
בז ה מ"י פ"ד מהלכות
עדות הלכה ז סמך
לזון כח טו"ש ח"מ ס'
לכ ספ"ק ז:
זו ו מ"י שם טו"ש שם
בג"ה:
יח ז מ"י שם סמך שם
וטו"ש שם:
יח ח מ"י שם סמך שם
טו"ש ח"מ ס' כח
ספ"ק א:
כ ט מ"י פ"ד מהלכות
עדות הלכה א סמך
עשין קח טו"ש שם עשין
בכ"מ ובכ"ז שם:
כא י מ"י שם פ"ד ה"י ז
סמך שם טו"ש שם:
כב ב מ"י פ"ד מהל' חובל
ומזיק הלכה ה ועשין
בכ"מ:
כג ל מ"י פ"ד מהל' מקי
מזון הלכה א סמך
עשין סט טו"ש ח"מ ס'
חס ספ"ק ז:
כד מ מ"י פ"ד מהלכות
חובל ומזיק ה"י ז סמך
שם טו"ש ח"מ ס' כח
ספ"ק ז:
כה ב מ"י פ"ד מהל' מקי
מזון הלכה א סמך
עשין סט טו"ש ח"מ ס'
שט ספ"ק א:
כו ב מ"י שם הלכה
טו"ש שם ספ"ק ה:

מוסף רש"י

העושה מלאכה במי
חטאת. שקל כנגדן
משקולות, ופרה וכל מעשה
נפלים במלאכה (ויקרא
צח.) מי חטאת דפרה
לזוהר וכן פרה עצמה
נפלים במלאכה, דכתיב
(במדבר יט) אשר לא עלה
עליה עול, ובמי חטאת
כתיב למשמרת למי נדה,
ומזה בספרי מה ח"ל,
שכיל אין לו שמחה מלאכה
פוסלת אלא צפרה ומזין
אף במים ח"ל למשמרת
למי נדה, כלומר שיהיו
משמרות לכך ולא לדבר
אחר (גיטין ג.) פטור
מדיני אדם, לשלם וחייב
בדיני שמים, פורענות
לשלם לרשעים שנחנקין
להפסיד את ירכאל (שם),
ושברה כדו כו' וחייב
בדיני שמים, משום דלא
סליק (לעיל כט.).

כנותל רעוע. ללא אפסדיה דלמסתר קאי: דמטי ליה. כשכפה
הגיע זה הדליקה: **כרות מלווה.** הרי בידים הצעיר וצדיק אדם
ניחוי: **כרות שאינה מלווה.** דמידי דלא סלקא אדעתיה ה"א:
טמון חסומה. שכיסה קמת חצירו בסדיניו כשראה דליקה אכלה
והוא לא שלח את הצערה ושויה
טמון וגרס להפסיד את הניזק
ולפטור את המצביע דפטור על טמון
כאש: **לנפשי.** להוציא ממון מחצירו
לעצמו: **ממונה צעי לשלומי.** אותו
ממון שהוציא חייב להחזיר: **לחבריה.**
שכר עדי שקר להוציא מנה מראובן
לשמעון: **פשיטא דאורייתא.** הוא.
חייב צדיק שמים: **אם לא יגיד.**
בתי קא משמע מדקפיד אהגדה
משמע שאלו מגידין מתחייב זה ממון
ועוד ק"ל (סוטה דף ב:) כל מקום
שנאמר עד הרי כאן שני עדים עד
שפרט לך הכבוד אחד כדכתיב לא
יקום עד אחד באיש (דברים יט):
אלא כזה. שמחייב שבעה וצדיק
שמים מחייב דלי הוא מסקיד מחייב
ליה שבעה ודלמא לא היו משמטע
בשיקרא ומשלים: **ופו ליכא.** דחייבין
צדיק שמים: **העושה מלאכה צמי**
חטאת. שקל כנגדן משקלות במסכת
גיטין (דף ג.) והן נפלים במלאכה: **פטור**
מדיני אדם. דהיזק שאינו ניכר לא
שמים היזק, וכולהו הני תיובתי מתנייתא
ניניה: **המציעים.** תקע לו בלאנו פתאום
וצעמו דלא עבד כיוצא מעשה בגופו:
ר"מ מחייב בהזיקן. פלוגמיהו מפרשא
בהמניח את הכד (לעיל דף כט.) בנתקל
פושע ובמפקיר נזקיו: **אלא כסוי**
כפיתיה. שלא תצער זה האש
מהר: **דברי הרב שומעין.** והיה להם
שלא יעידו: **והוא שחטרה.** הא דתנן
נפרצה צילה פטור כגון שחטרה
ההמה והפילה הכותל דלנוס הוא:
אכל לא חטרה. אלא מעצמה נפלה:
תחילתו בפשיעה. אכל נפילה דעבד
למיפל: **וסופו באונס.** דהא לא נפלה
אלא חטרה: **הניחא למאן דאמר**
כו'. פלוגמא היא בסקו המפקיד
(ב"מ דף מב.) מרי לשיט דש"ס אליבא
דכ"י יוסף: **ה"ג אלא מתני' כנותל**
כריא וספילו לא חטרה: הניחה
במה כו' אמר רבה ואפילו
חטרה. ובכותל כריא: **סתלו**
בפשיעה. שהניחה במהה ופשיעה
היא אכל פתיחה הדלת דלמרינן
לקמיה כל תחבולות שיכולה לעשות
עושה אכז צערה: **וסופו באונס.**
שחטרה: **טלדקא.** תחבולות:
כיון

תורה אור השלם

1. נפיש ב"י תחטא
ושמעה קול אלה ודא
עד או ראא או צ"ע אם
לוא יגיד ונשא עונו:
ויקרא ה א

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה פשיטא וכו'
כשעבד על שבעתו
כדבר שאם לא יגיד:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה אם לא יגיד
ובי ועוד ק"ל. מתנה לי
הא בלמא היכא דעא אחד
מועיל בעדו לחייב ממון
חייב קרנן שבעה כדאמר
בשבעות רפ"ד הכל מודים
בעד סוטה וכו' ובתוס' רש
סוטה ד"ה כל הקצו בלמא
אמאי לא אמרין דוואו עד
היטו ב' דוקא. וי"ש מה
שמרנו אכל לנשי דכ"י
לקוטא דמיתלם דוואו עד
היטו ב' דוקא ק"ל:
ד"ה פטור וכו' דהיזק
שאנו ניכר לא שפיה
היזק, קשה למ"ש רש"י
תחלה העושה מלאכה
ששקל בזה משקלות וזה
אף למי' דשמייה היזק
פטור ע"ש בגיטין ו"ע:

רבינו הגנאל

תחלתו בפשיעה וסופו
באונס. דכיון דשבתה
בחמה כל טעדיק דאית
לה, פ"י ערמה.

אילימא דמטיא ליה ברוח מצויה בדיני אדם נמי ל"חייב. וא"ת
כיון שאין חילוק בין מקרב דבר אכל האש ובין מקרב
האש אכל הדבר אמרין צפרק כל הנשרפין (סנהדרין דף עו.)
(שם) כפתו במקום סמוך חמה או צינה לצד פטור ליחייב למי' ד

HebrewBooks.org © Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

אשו משום חזיו וכן כפתו לפני ארי
וי"ל דודאי אי כפתו והציחו במקום
סמוך חמה או צינה לצד או ארי
חייב אכל התם מיירי שכתמו במקום
שהיה ולא הזיזו ממקומו ולא היו
מזמזם הוציל והחמה והצינה והארי
אין עליו צשעת כפיתה וההיא
לחתקיל עליה דקא דמיא אפילו
כפתו והציחו שם ואח"כ חזקו
פטור דדמי לזורק חץ ותריס צידו
ואפילו קדם הוא ונטלו פטור וא"ת
ההיא דהשיך זו את הנחש דפטור
למי' מעצמו הוא ו מניש אמאי פטור
לפי מה שפירש בשמעתין דפי פרה
(דף כג.) ששם ידו לתוך פיו
והשיך ליחייב משום אשו דודאי הנחש
יזיק האדם וי"ל דלא תהא שאלין
האדם עדין בעולם:

במונה בעי רש"י. וכי תימא
פטור מדיני אדם משום
דלא ידעי' שהם עדי שקר מ"מ כיון
שאלם היינו יודעין שהם עדות שקר
משלם אין שייך למיתני פטור מדיני
אדם: **א"ל דחבריה.** כגון שאין
למצויה מה לשלם או שהלך למדינת
הים או כגון שאין אנו יודעים שהם
עדי שקר דוקא שוכר אכל אמר
פטור מדיני שמים דכדור שלא ישמעו
לו דאין נראה לומר דנקט שוכר
לאשמועינן דאפי' שוכר פטור מדיני
אדם שאין זה שום חידוש ולקמן לא
עבד לריכותא אלא מדיני שמים ועוד
דצפירקין תנן (דף נט.) השולח את
הצערה ציד חט"ו פטור מדיני אדם
וחייב צדיק שמים שלא ציד פקח הפקח
חייב משמע דשולח פטור אף מדיני
שמים: **פשיטא אם לא יגיד**
וכו'. וא"ת ה"מ כשעבד על שבעתו
כדכתיב ושמעיה קול אלה וי"ל דה"ק
קרא כשעבד (א) כדבר שאם לא יגיד
היה נוסף תנן או ציאו קרנן שבעה
אכל בלא שבעה נמי איכא נשיאות
עון כדמוכח במתני' בלחך דיני
ממונות (סנהדרין דף לז.) ודוקא צ"ל
דכשאומויים אין אנו יודעים להעיד
שזו אינו יכול להעיד דכיון שהגיד
שזו אינו חוזר ומגיד והיינו אם לא
יגיד דקרא אכל חוץ לצ"ל אין לחוש
שיכול לחזור ולהעיד:

העושה מלאכה במי חטאת.
עד שלא נתן האפר
כדמניא צמס' פרה (פ"ד מ"ד) פרה
נפסלת במלאכה עד שתעשה אפר
והמלאכה פוסלת במים עד שישים
האפר למטה ובספרי יליף מקרא יכול
אף קדשן ח"ל למשמרת למי נדה
ולא שכר מי נדה: **פטור מדיני**
אדם. צ"י הניזקין (גיטין ג.) פריך
מיניה למי' היזק שאין ניכר שמים
היזק: **אבל** הני אצטרך ליה.
וא"ת הנותן סס המות נמי חידוש הוא
למיתני כדלמרינן לעיל (דף מו.)
דאפילו סס המות דלא עבדא דלכלה

חייב צדיק שמים ושמה אין כל כך חידוש: **בכ"י** בביתיה. וא"ת גלוי ודוע למקום למה נכתבו אש לנפלה וי"ל דאפי'
במתכיון לטובה שלא ימהר לשרוף ויכול להציל בעל הצית בתוך כך מ"מ צדיק שמים חייב דלציעי ליה לאלהורי ולאסוקי אדעתיה שלא יצא לו
הפסד נזק: **מהן דתימא** הוויא לה תחלתו בפשיעה וסופו באונס קמ"ז דבולאו פשיעה היא. ק"ק דה"ל למימר מהו דמימא כולה אונס הוא
וכגון שנעל כל כך יפה שאינה יכולה ללאת אלא בחמירה קמשמע לן דפושע הוא אכל חמירה שהניחה במהה: